

ตลาดพันธบัตรเอเชีย (Asian Bond)

โดย สายชล ลิขิตสวัสดิ์

สัปดาห์ที่แล้วเราทำความรู้จักบาทบอนด์กันไปแล้วว่า การอนุญาตให้สถาบันการเงินระหว่างประเทศ, รัฐบาลหรือสถาบันการเงินของรัฐบาลต่างประเทศออกบาทบอนด์ได้นั้น มีวัตถุประสงค์อย่างไร มีเงื่อนไข หรือหลักเกณฑ์สำหรับผู้ที่ออกบาทบอนด์นั้นเป็นอย่างไรบ้าง ในสัปดาห์นี้ เราลองมาทำความรู้จักตลาดพันธบัตรเอเชียกันบ้าง ว่าการพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชีย หรือ เอเชียบอนด์นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร และมีประเด็นสำคัญอื่นอะไรบ้างที่เราควรพิจารณา

การพัฒนาตลาดเอเชียบอนด์นั้น เป็นนโยบายด้านความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศของรัฐบาล เพื่อหาแนวทางแก้ไข และป้องกันปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาตลาดพันธบัตรในภูมิภาค (Regional Bond Market) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุน และเครื่องมือระดมทุนระยะยาวที่สำคัญของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ทดแทนการพึ่งพิงเงินทุนระยะสั้นจากภายนอก ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพ และความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปลูกฝังภูมิคุ้มกันต่อกระแสความผันผวนของการเงินโลกให้แก่ภูมิภาคเอเชีย

เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2546 ที่ผ่านมา ที่ประชุมผู้บริหารธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (EMEAP) ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ว่าจากแบงก์ชาติจาก 11 ประเทศ คือ จีน ฮองกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ได้ตกลงจัดตั้งกองทุนพันธบัตรเอเชีย I หรือ Asian Bond Fund I (ABFI) ขึ้น โดยการร่วมทุนของธนาคารชาติทั้ง 11 ประเทศ ด้วยมูลค่าของกองทุนเริ่มต้นที่ 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับผู้ที่ได้รับมอบหมายให้บริหารกองทุนเอเชียบอนด์ได้แก่ ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements/BIS) ภายใต้การติดตามดูแลของคณะกรรมการที่จะแต่งตั้งขึ้น ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวจะได้รับการแต่งตั้งจากประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมลงทุนในกองทุน

กองทุนเอเชียบอนด์นั้นจัดตั้งเพื่อกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์ของการลงทุนในพันธบัตรเอเชีย หรือ เอเชียบอนด์ โดยมีภาครัฐทำหน้าที่เป็นผู้นำร่อง โดยกระตุ้นให้เกิดการขยายฐานผู้ลงทุนไปถึงภาคเอกชนต่อไป ทั้งนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้สนองนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาตลาดเอเชียบอนด์ โดยอนุญาตให้ผู้ลงทุนสถาบันบางประเภท เช่นกองทุนรวม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บริษัทประกัน สามารถออกไปลงทุนในตราสารหนี้ (ตามที่รัฐบาลได้ระบุไว้) ที่ออกในต่างประเทศ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อลงทุนในเอเชียบอนด์ที่ออกโดยรัฐบาลเอเชีย หรือรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลค้ำประกัน เพื่อเสนอขายแก่ผู้ลงทุนรายย่อย

นอกเหนือไปจากนั้น กระทรวงการคลังได้นำเสนอมาตรการยกเว้นภาษีให้กับผู้ลงทุนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย และบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ มีได้ประกอบกิจการในประเทศไทย สำหรับเงินได้ในรูปของดอกเบี้ย ผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่าย ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอน อันเนื่องมาจากการลงทุนในพันธบัตรที่ออกโดยรัฐบาลหรือพันธบัตรหรือหุ้นกู้ที่ออกโดยองค์การของรัฐบาล หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายในประเทศหรือต่างประเทศ

สำหรับการบริหารการลงทุนของกองทุนเอเชียบอนด์ I ในช่วงแรกนั้น จะลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลหรือ พันธบัตรที่ออกโดยองค์การภาครัฐ ที่ออกในสกุลเงินเหรียญสหรัฐ ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย (ซึ่งการลงทุนดังกล่าวจะไม่รวมถึงพันธบัตรที่ออกโดยประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์) และการขยายแนวคิดการจัดตั้งกองทุนเอเชียอื่น ๆ เพื่อลงทุนในตราสารหนี้สกุลเงินที่หลายหลายยิ่งขึ้น เช่นลงทุนในพันธบัตรสกุลเงินบาท หรือลงทุนตราสารหนี้ที่ออกโดยภาคเอกชนของแต่ละประเทศด้วยนั้น อยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาในลำดับต่อไป